

13. november 2023
J.nr. 2023 - 5462

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 277 af 16. juni 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofoed (DF) og Mette Thiesen (DF).

Jeppe Bruus

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren i tabelform og grafisk vurdere, hvordan de økonomiske effekter, herunder fordelingseffekterne, af højere priser på cigaretter påvirker forskellige indkomstgrupper, der som minimum omfatter kontanthjælpsmodtagere, almindelige LO-arbejdere, pensionister, funktionærer og direktører, ved en årlig indeksering af tobaksafgiften på 3,5 pct. fra 2024 frem mod 2030?

Svar

En årlig indeksering af tobaksafgifterne på 3,5 pct. vil medføre, at en pakke cigaretter i 2030 er omtrent 13 kr. dyrere end i dag og dermed vil koste ca. 72 kr. (med udgangspunkt i den vægtede gennemsnitlige pakkepris i 2022 på ca. 59 kr.).

Ministeriernes konsekvensberegninger for familietyper af politikændringer omfatter efter gængse regneprincipper som udgangspunkt de *direkte virkninger* på familiernes disponible indkomster af ændringer i personskatter eller overførsler, som indgår som en del af forudsætningerne i Økonomiministeriets familietypermodel. Betaling af afgifter, herunder fx afgifter på tobak og alkohol, er ikke omfattet af de gængse regneprincipper for familietyperberegninger.

Det kræver således konkrete antagelser om de enkelte familietyperes cigaretforbrug, hvis en hypotetisk forhøjelse af afgiften på cigaretter skal omsættes til virkninger for de enkelte familietyper. Det er i den aktuelle besvarelse valgt – som en helt summarisk, beregningsmæssig antagelse – at illustrere virkningen af de respektive hypotetiske afgiftsforhøjelser ved at forudsætte et dagligt cigaretforbrug på 20 stk. om dagen for *alle* voksne i *alle* de betragtede familietyper. Dette afspejler ikke en konkret vurdering af de enkelte familietyperes faktiske rygevaner, men er alene en beregningsmæssig antagelse.

Det forudsættes i øvrigt, at hele det forudsatte cigaretforbrug består af cigaretter købt med dansk afgift. I praksis grænsehandles en betydelig del af danskernes cigaretforbrug. Denne del af forbruget berøres ikke af danske afgiftsstigninger.

Ved beregning af fordelingsvirkninger, herunder også virkningen for typefamilier, tages udgangspunkt i den umiddelbare virkning af afgiftsændringen. Der tages således ikke højde for eventuelle afledte adfærdsvirkninger, som vil påvirke afgiftsændringens virkning på typefamilierne, og som kan variere imellem dem.

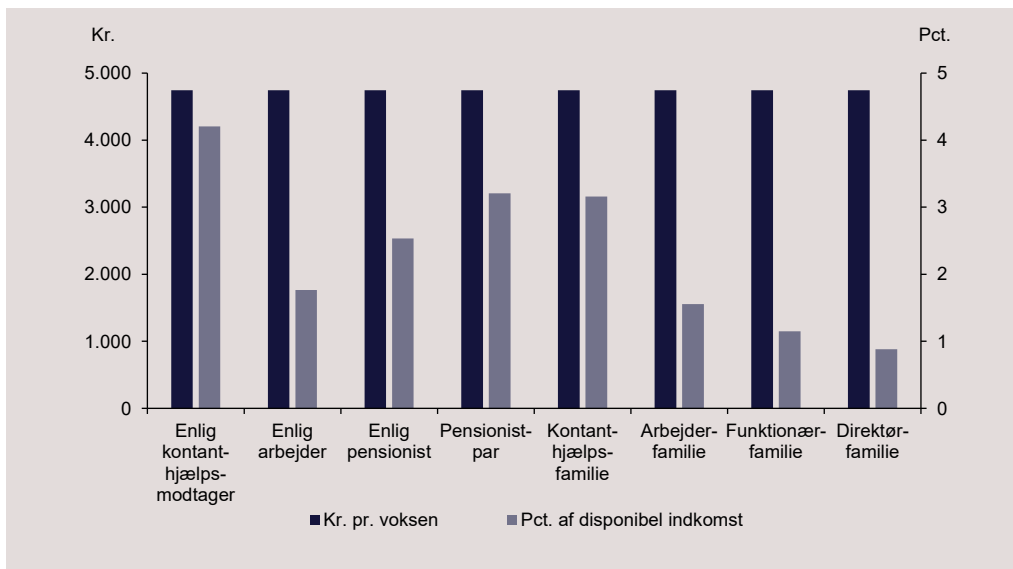
Med de nævnte antagelser udgør den ekstra afgiftsbetaling det samme beløb i kroner pr. voksen i alle de betragtede familietyper. Den ekstra afgiftsbetaling vil dog udgøre en højere andel af den disponible indkomst, jo mindre den disponible indkomst er i udgangspunktet, jf. tabel 1 og figur 1 nedenfor.

Tabel 1. Ekstra årlig omkostning ved rygning givet indeksering af tobaksafgifterne i kroner og som andel af disponibel indkomst for udvalgte familietyper (2023-niveau, 2030-regler)

	Ekstra årlig omkostning		Forudsat disponibel indkomst
	kr.	pct.	kr.
Enlig kontanthjælpsmodtager	4.745	4,2	113.000
Enlig arbejder	4.745	1,8	269.000
Enlig pensionist	4.745	2,5	187.000
Pensionistpar	4.745	3,2	148.000
Kontanthjælpsfamilie	4.745	3,2	150.000
Arbejderfamilie	4.745	1,6	305.000
Funktionærfamilie	4.745	1,2	412.000
Direktørfamilie	4.745	0,9	539.000

Anm.: I tabellen er alle kronebeløb beregnet som kroner pr. voksen i husstanden. De forudsatte disponible indkomster for de viste familietyper afhænger (udover beskæftigelsesstatus og arbejds- eller overførselsindkomst) af det forudsatte antal hjemmeboende børn og deres alder, boligtype, gæld og pensionsopsparing mv. De tre enlige familietyper forudsættes at bo i lejlighed. Den enlige kontanthjælpsmodtager forudsættes desuden at være over 30 år, mens den enlige pensionist forudsættes at have en ATP. Det viste pensionistpar forudsættes at bo i ejerbolig samt have én ATP. De resterende fire familietyper med to voksne forudsættes at have to børn (ét i børnehave og ét i SFO). Kontanthjælpsfamilien forudsættes at bo i lejlighed, mens de resterende tre forudsættes at bo i ejerbolig. En direktørfamilie består af én direktør og én funktionær. Forbrugsskatter påvirker ikke direkte de disponible indkomster, da disse opgøres som den indkomst, der rades over efter indkomstskat mv. Kilde: Økonoministeriets familietypemodell på baggrund af Økonomisk Redegørelse, maj 2023 samt egne beregninger. Disponible indkomster er opgjort via familietypemodellen med 2030-regler i 2023-niveau.

Figur 1. Ekstra årlig omkostning ved en gennemsnitlig pris for en pakke cigaretter på 72 kr. for udvalgte familietyper med et forudsat dagligt cigaretforbrug på en pakke (20 stk.) per voksen (2023-niveau, 2030-regler)

Anm.: Se anm. til tabel 1.

Det bemærkes, at en stor del af befolkningen ikke ryger. De ekstra omkostninger som følge af højere priser på cigaretter vedrører således alene de familier, der ryger. Beregningerne er ikke relevante for familier, uanset type, hvor der ikke ryges. De ekstra omkostninger vil desuden variere med forbrugets størrelse, herunder om der i husstanden ryges cigaretter eller andre tobaksprodukter. Undersøgelsen *Danskernes Rygevaner 2022* viser, at

13 pct. af de 15-79-årige ryger dagligt, mens 6 pct. ryger lejlighedsvist. Undersøgelsen viser også, at 6 pct. af de 15-79-årige ryger 15 eller flere cigaretter om dagen, men omfatter ikke oplysninger om det *gennemsnitlige* daglige forbrug. Det ovennævnte forudsatte cigaretforbrug på 20 stk. om dagen er derfor rent illustrativt.

De ovennævnte skønnede fordelingsvirkninger af en hypotetisk indeksering af cigaretafgifterne skal i øvrigt ses i lyset af, at udgifterne til tobaksafgifter – og dermed prisen på cigaretter – i fravær af indeksering over tid alt andet lige vil udgøre en *faldende* andel af de disponible indkomster, *jf. nærmere omtale i svaret på SAU alm. del – spm. 278.*